Lietas Nr. 11380020716
Lietas arhīva Nr. K36-0038-17

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Talsos, 2017.gada 19.janvārī

Talsu rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis Ainars Feldmanis,
ar sekretāri Sanitu Zaļo, tulci Lienu Aboļeviču,
piedaloties prokurorei Dinai Reķei,
zvērinātai advokātei Ievai Ratniecei,
izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā
/pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzēts pēc Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas.

A p r a k s t o

/pers. A/ nodarīja tādu tīšu miesas bojājumu, kas nav bīstams dzīvībai un nav izraisījis Krimināllikuma 125.pantā paredzētās sekas, bet izraisījis ilgstošu veselības traucējumu (vidēja smaguma miesas bojājums), un proti:

2016.gada 1.maijā ap pulksten 14:00 /pers. A/, atrodoties alkohola ietekmē, iegāja mājas "/nosaukums.", /adrese/ Jaunpagastā virtuvē, dusmu vadīts, bez jebkāda pamatota iemesla, paņēma pie durvīm nolikto koka nūju un tīši vienu reizi ar to sita /pers. B/ pa galvu, taču /pers. B/ pielika priekšā kreiso roku, kā rezultātā /pers. A/ trāpīja pa kreisās rokas elkoni, pēc kā rāva /pers. B/ aiz matiem, /pers. A/ darbību rezultātā cietušajai /pers. B/ tika nodarīts vidēji smags miesas bojājums, kas izraisījis ilgstošu veselības traucējumu uz laiku virs 21 dienas – zemādas hematoma kreisā apakšdelma rajonā, kreisā elkoņa kaula lūzums ar dislokāciju.

Tādējādi /pers. A/izdarīja Krimināllikuma 126.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Cietusī/pers. B/ pirmstiesas procesā pieteikusi kompensāciju par mantisko zaudējumu 7,12 EUR un kompensāciju par morālo aizskārumu 1000 EUR. Tiesas sēdē cietusī minētās kompensācijas uzturēja.

M o t ī v u d

Apsūdzētais **/pers. A/** tiesā savu vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā atzina daļēji, jo neatceras notikušā apstākļus.

Viņš liecināja, ka 2016.gada 1.maijā Talsu novada Jaunpagasta parkā kopā ar Kasparu un citiem vīriešiem lietojis alkoholu. Bijis ļoti stipri iereibis, tādēļ daudz neatceras. Atceras, ka līdz dzīvesvietai palīdzējis aiziet Kaspars. Neatceras, kā iegājis dzīvoklī. 2016.gada 2.vai 3.maijā, kad ieradies darbā, pie viņa pienākusi /pers. B/, kura teikusi, ka viņš /pers. F/ mājā iesitis viņai (/pers. B/) ar nūju pa roku. Pieļauj, ka, ja ir sitis Zinaidai, tad ar roku, jo nūju neatceras. Pirmajās dienās nav pievērsis vērību Zinaidas veselības stāvoklim, jo katrs strādājuši savā objektā. No 09.05.2016. līdz 13.05.2016. strādājuši kopā, tad ievērojis, ka roka ir apsaitēta. Centies ar /pers. B/ runāt par kaitējuma atlīdzināšanu, bet viņa nav vēlējusies runāt. Arī sieva mēģinājusi runāt ar Zinaidu. Pats bija aizgājis pie /pers. F/, lai noskaidrotu kas noticis. Viņa pastāstījusi, ka ir iesitis Zinaidai. Agrāk ir bijis pie /pers. F/. /pers. F/ vēl teikusi, ka metusi ar krēslu viņam un tad viņš aizgājis. Viņam strīdi ar /pers. B/ nav bijuši. Neatceras, ka iesitis, to uzzinājis no citiem.

Lai izlemtu par apsūdzētā vainu, tiesa tiesas izmeklēšanā pārbaudīja šādus pierādījumus.

Cietusī **/pers. B/** tiesā liecināja, ka 2016.gada 1.maijā ap plkst. 14:00 bijusi pie savas draudzenes /pers. F/, sēdējusi istabā pie loga, mājā ienācis /pers. A/ un viņam rokas bijusi koka nūja. Viņš gājis taisni pie viņas un neko nesacīdams atvēzējies ar koka nūju un centies iesist pa galvu, taču viņa intuitīvi pielikusi priekšā kreiso roku. Līdz ar to viņš viņai iesitis pa kreiso roku, starp elkoņa un plaukstas locītavu. Tad viņš viņu satvēris aiz matiem un sācis purināt. Pēc tam aizgājis prom. Viņa pēc medicīniskās palīdzības griezusies nākamajā dienā 02.05.2016. pie ģimenes ārstes /pers. G/, viņa uzrakstījusi nosūtījumu, Talsu slimnīcā viņai konstatēts, ka ir lauzts kreisās rokas elkoņa kauls. Slimnīcā viņai uzlikts ģipsis. Uzskata, ka /pers. A/ viņai uzbrucis, jo bijis alkohola reibumā, vai arī vēlējies no viņas paņemt degvīnu, ko bija nopirkusi, lai norēķinātos par puķu stādiem. Slimnīcā teikusi, ka viņai uzbrucis /pers. A/, taču tur laikam nav sapratuši pareizi, jo medicīnas izrakstā kļūdaini ierakstīts, ka viņa nokritusi uz kreisās rokas.

Lieciniece **/pers. F/** tiesā liecināja, ka 2016.gada 1.maijā ap plkst. 14:00 pie viņas atnākusi /pers. B/. Tajā laikā ne viņa, ne Zinaida nebija lietojušas alkoholu un notikušo atceras labi. Viņas vienkārši sēdējušas un runājušās, kad viņas mājā pēkšņi ienācis /pers. A/. Redzējusi, ka /pers. A/ bija manāmā alkohola reibumā. Tad /pers. A/teicis, lai viņas iedod iedzert, bet viņa teikusi, ka viņām alkohols vēl nav nopirkts. Pēkšņi /pers. A/no koridora paņēmis koka gabalu, kas bijis nolikts, lai aiztaisītu durvis. Vienā brīdī /pers. A/ ar koku iesitis Zinaidai, bet viņa ar roku aizstāvējusies, lai netrāpītu pa galvu. Liekas, ka /pers. A/ viņai iesitis vienu reizi, tad viņa iejaukusies, iesitusi /pers. A/ ar krēslu, teikusi, lai vācās ārā no viņas mājas, ko arī /pers. A/ izdarījis.

Lieciniece **/pers. J/** tiesas sēdē liecināja, ka 2016.gada 1.maijā atbraucis dēls un sēdējuši dārzā, arī Vladimirs. Dārzā /pers. A/izdzēris divas pudeles alus. Viņam piezvanījis Kaspars, ar kuru viņš kopā strādājis "simtlatniekos". Pēc zvana Vladimirs aizgājis, uz kurieni nezina. Viņa ar dēlu aizbraukusi uz Tukumu. Pēcpusdienā pēc plkst.14:00, dēls viņu atvedis mājās. Ieejot dzīvoklī ieraudzījusi, ka Vladimirs istabā guļ. Tajā vakarā viņš no mājām nav izgājis. Nākošajā dienā Vladimirs atnācis no darba un stāstījis, ka Zinaida, ar kuru viņš strādāja kopā, teikusi, ka viņš viņai iepriekšējā dienā salauzis roku. Pats /pers. A/ neko nav atcerējies. Vladimirs bija aizgājis pie Antoņinas, kura pastāstījusi, ka viņš ar koku iesitis Zinaidai bez strīdiem.

Iesnieguma protokols (lietas 7.lp.) apstiprina faktu, ka /pers. B/ griezusies policijā par to, ka 2016.gada 1.maijā ap plkst.14:00 /pers. A/ iesitis viņai ar koka nūju un salauzis kreiso roku.

Izraksts no ambulatorā pacienta medicīniskās kartes (lietas 8., 31.lp.) apstiprina faktu, ka /pers. B/ konstatēta diagnoze – kreisā elkoņa kaula lūzums.

Nosūtījums uz rentgenu, medicīniskās kartes izraksts un eksperta atzinumi (lietas 25., 29-31.lp.) apstiprina, ka /pers. B/ 2016.gada 3.maijā griezusies pēc medicīniskās palīdzības un viņai konstatēti vidēji smagi miesas bojājumi, kas izraisīja ilgstošus veselības traucējumus uz laiku virs 21 dienas: zemādas hematona kreisā apakšdelma rajonā, kreisā elkoņa kaula lūzums ar dislokāciju. Minētie miesas bojājumi varēja rasties 01.05.2016. pie minētiem apstākļiem cietu – trulu priekšmetu iedarbību rezultātā vai atsitoties pret tādu.

Atbilstoši /pers. A/izvirzītajai apsūdzībai Krimināllikuma 126.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma objektīvo pusi veido viens sitiens

pa kreisās rokas elkoni, kura rezultātā cietušajai nodarīti vidēji smagi miesas bojājumi. Nodarījuma subjektīvo pusi raksturo tīša vaina.

Faktu, ka apsūdzētais /pers. F/ mājā 1 reizi iesitis ar koku cietušajai pa kreisās rokas elkoni, pilnīgi un savstarpēji nepretrunīgi apstiprina cietušās un aculiecinieces /pers. F/ liecība. Šī fakta konstatēšanu nekādā mērā neiespaido atšķirīgās ziņas par notikumiem pirms vai pēc šī sitiena. Kaut arī apsūdzētais alkohola reiburna dēļ notikušo neatceras, tiesa izslēdz jebkādas šaubas par to, ka apsūdzētais rīkojies ar tiešu nodomu. Šāda veida darbības – paņemt koku, atvēzēties un sist – nav iespējams izdarīt netīši, vai neapzinoties to sekas.

Ar medicīnas dokumentiem ir pilnībā pierādīts, ka cietušās elkoņa kaula lūzums ir tiešā cēloniskā sakarā ar minēto sitienu. Objektīvi konstatētos miesas bojājumus raksturs – lokāls kaula lūzums ar hematoma lūzuma vietā – atbilst tieši sitienam ar nūju. Citas traumas cietušās kreisajai rokai nav konstatētas, un lietā nav nekādu ziņu par to, ka cietusī citos apstākļos būtu traumējusi šo roku. Medicīniskā kartes izrakstā norādītais cietušās paskaidrojums par kritienu neatbilst cietušajai objektīvi konstatētajai traumai, un lietā nav nekādu ziņu par šādu kritienu. Turklāt cietusī tiesas sēdē paskaidroja, ka viņas paskaidrojums kļūdaini ierakstīts pārpratuma dēļ.

Ievērojot minēto tiesa atzīst, ka apsūdzētā vaina viņam izvirzītajā apsūdzībā ir pierādīta pilnīgi un viņa darbības ir pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas.

Nosakot sodu apsūdzētajam tiesa ņem vērā soda mērķi un soda noteikšanas vispārīgos principus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 35.pantu sods ir piespiedu līdzeklis, ko personai, kura ir vainīga noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, šā likuma ietvaros valsts vārdā piespriež tiesa un soda mērķis ir aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu sodu nosaka tādā apmērā, kādu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu paredz šā likuma sevišķās daļas attiecīgā panta sankcija. Nosakot soda veidu, ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību, nosakot soda mēru, ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Brīvības atņemšanas sodu par kriminālpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu apsūdzētais ir izdarījis mazāk smagu noziegumu un lietā ir pierādīts, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts ar tiešu nodomu. Nodarījuma rezultātā cietušajai nodarīti miesas bojājumi, kas prasa ilgstošu ārstēšanos un izraisa paliekošas sekas.

Vērtējot /pers. A/personību tiesa ņem vērā to, ka viņš agrāk nav kriminālī sodīts, pēdējā gada laikā administratīvi nav sodīts. Apsūdzētais ir precējies, apgādājamo personu nav, bezdarbnieks.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.pantu. /pers. A/ atbildību mīkstinošus apstākļus tiesa nekonstatēja. Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta 12.punktu atbildību pastiprinošs apstāklis ir noziedzīga nodarījuma izdarīšana alkohola ietekmē.

Vērtējot lietā esošās ziņas par apsūdzētā personību kopsakarā ar noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas apstākļiem, tiesa atzīst, ka viņam piemērojams Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas sankcijā noteiktais bargākais sods – brīvības atņemšana. Tiesa uzskata, ka šajā sankcijā paredzētie alternatīvie sodi neatbilst apsūdzētā rīcības sabiedriskajai bīstamībai un sekām un nevar nodrošināt soda mērķa sasniegšanu.

Vienlaikus tiesa atzīst, ka brīvības atņemšanas sodu ir iespējams noteikt nosacīti. Tā kā apsūdzētais iepriekš likumpārkāpumus nav izdarījis, viņam ir ģimene un pastāvīga dzīvesvieta, tiesa iegūst pārliecību, ka viņš sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus.

Kaut arī lietā nav ziņu par to, ka apsūdzētais varētu radīt pastāvīgu apdraudējumu sabiedrībai, tomēr tiesa secina, ka noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu veicinājusi tieši pārmērīga alkohola lietošana. Tādēļ nosacīts sods – apsūdzētā uzraudzība, kas saistīta ar eventuālu soda izpildi – var reāli motivēt viņu kontrolēt savu uzvedību.

Nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā sabiedriskās drošības apdraudējuma raksturu, to, ka noziedzīgais nodarījums bija vērsts pret cietušā veselību un apsūdzētā rīcība bija spontāna un neprognozējama.

Tiesa atzīst, ka cietušās /pers. B/ pieteiktā kompensācija par mantisko zaudējumu 7,12 EUR ir pamatota un apmierināma pilnīgi, savukārt kompensācija par morālo aizskārumu apmierināma daļēji.

Civillikuma 1784.pantā ir noteikts, ka, ja ārpus līgumiskām attiecībām kādam nodarīts zaudējums ar otras personas prettiesīgu darbību, tad zaudējuma nodarītājs atbild par visiem zaudējumiem.

Civillikuma 1635.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot. Šī panta otrajā daļā ir noteikts, ka ar morālo kaitējumu jāsaprot fiziskas vai garīgas ciešanas, kas izraisītas ar neatļautas darbības rezultātā nodarītu cietušā nemantisko tiesību vai nemantisko labumu aizskārumu. Atlīdzības apmēru par morālo kaitējumu nosaka tiesa pēc sava ieskata, ņemot vērā morālā kaitējuma smagumu un sekas.

Kriminālprocesa likuma 350.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kurs ar noziedzīgu nodarījumu ir radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām un mantisko zaudējumu. Kriminālprocesa likuma 352.pantā noteikti kritēriji, kurus izvērtējot, tiesa nosaka atbilstoši kompensācijas apmēru gan attiecībā uz materiālo, gan morālo kaitējumu. No šī panta pirmās daļas izriet, ka, nosakot kompensācijas apmēru, tiesa ņem vērā:

- radīto mantisko zaudējumu apmēru;
- noziedzīgā nodarījuma smagumu un izdarīšanas raksturu;
- nodarītās fiziskās ciešanas, paliekošus sakropļojumus un darbspēju zudumu;
- morālā aizskārumu dziļumu un publiskumu;
- psihiskas traumas.

Ar cietušās /pers. B/ liecībām un iesniegtajām maksājuma kvītīm (lietas 15.lp.) ir pierādīts, ka viņai radušies izdevumi par ārstēšanos 7,12 EUR apmērā, un ar tiesas izmeklēšanā pārbaudītajiem pierādījumiem kopumā ir pierādīts, ka tie ir cēloniskā sakarā ar apsūdzētā darbībām. Līdz ar to šī kompensācija ir piedzenama no apsūdzētā par labu cietušajam.

Izlemjot par morālā kaitējuma kompensāciju tiesa ņem vērā to, ka cietušajam nodarītās traumas raksturs un skaits objektīvi izraisa stipras fiziskas sāpes, ar tām saistītas garīgas ciešanas, morālus pārdzīvojumus, ilgstošu ārstēšanos un paliekošas sekas.

Tiesa atzīst, ka personas piekaušana vienmēr rada diskomfortu un morālus pārdzīvojumus. Iespējamais gandarījums par šiem pārdzīvojumiem ir vērtējams atbilstoši katra konkrētā nodarījuma raksturam un izdarīšanas apstākļiem.

Tiesa, nosakot morālā kaitējuma kompensācijas apmēru, ņem vērā arī Juridiskās palīdzības administrācijas izmaksāto kompensāciju cietušajam 925 EUR apmērā un atzīst, ka šajā gadījumā kompensācija par morālo aizskārumu 500 EUR apmērā ir taisnīga un samērīga.

Lietā iesniegts Juridiskās palīdzības administrācijas paziņojums par kaitējuma kompensācijas izmaksu /pers. B/ 925 EUR apmērā. Saskaņā ar likuma „Par valsts kompensāciju cietušajam" 3.1.panta otro punktu noziedzīga nodarījuma izdarītājam, kurš atzīts par vainīgu, pamatojoties uz notiesājošu spriedumu, ir pienākums atmaksāt valsts budžetā cietušajam izmaksāto valsts kompensāciju. Juridiskās palīdzības administrācijai atbilstoši

likuma 19.panta otrajam punktam bez īpaša tiesas nolēmuma ir tiesības stāties cietušā vietā, lai atgūtu izmaksāto valsts kompensācijas summu. Atbilstoši likuma 21.panta pirmajai daļai pieteikumu par izmaksātās valsts kompensācijas piedziņas valsts interesēs uzturēšanu spēkā nodrošina Kriminālprocesa likuma noteiktajā kārtībā. Kriminālprocesa likuma 456.panta trešā daļa noteic, ka prokurors var pieteikt un uzturēt pieteikumu par kompensācijas piedziņu valsts interesēs. Tiesas sēdē prokurore valsts labā lūdza piedzīt no /pers. A/ cietušajai izmaksāto kompensāciju 925 EUR apmērā.

/pers. A/ pirmstiesas procesā juridisko palīdzību sniedza zvērinātas advokātes Sabīne Krastiņa un Ieva Ratniece, kurām pienāks darba samaksa. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 4.punktu un 368.panta pirmo daļu procesuālie izdevumi par aizstāvju sniegto juridisko palīdzību ir piedzenami no apsūdzētā valsts labā.

R e z o l u t ī

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511., 512., 520., 527., 528., 529., 530.pantu, tiesa

n o s p r i e d

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 126.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt **ar brīvības atņemšanu uz 5 (pieciem) mēnešiem.**

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu sodu noteikt nosacīti ar pārbaudes laiku uz 7 (septiņiem) mēnešiem un spriedumu neizpildīt, ja /pers. A/ pārbaudes laikā neizdarīs jaunu noziedzīgu nodarījumu, nepārkāps sabiedrisko kārtību un izpildīs krimināsodu izpildi reglamentējošā likumā paredzētos un Valsts probācijas dienesta noteiktos pienākumus.

Nosacīti notiesātā pārraudzību uzdot Valsts probācijas dienesta Talsu teritoriālajai struktūrvienībai.

Pamatojoties uz Latvijas Sodu izpildes kodeksa 155.panta pirmo daļu /pers. A/ noteikt pienākumu desmit darbdienu laikā pēc sprieduma stāšanās spēkā reģistrēties Valsts probācijas dienesta Talsu teritoriālajā struktūrvienībā Talsos, Raiņa ielā 12 a.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, kompensāciju par mantisko zaudējumu 7,12 EUR (septiņus *euro,* 12 centus).

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, kompensāciju par morālo aizskārumu 500 EUR (piecsimt *euro*). Pārējā daļā – 500 EUR (piecsimt *euro*) apmērā kompensāciju par morālo aizskārumu nenoteikt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu Juridiskās palīdzības administrācijai, reģistrācijas numurs 90000050138, izdevumus par cietušajai /pers. B/ izmaksāto valsts kompensāciju 925 EUR (deviņsimt divdesmit piecus *euro*).

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts labā procesuālos izdevumus par zvērinātas advokātes Sabīnes Krastiņas sniegto juridisko palīdzību 50 EUR (piecdesmit *euro*) un procesuālos izdevumus par zvērinātas advokātes Ievas Ratnieces sniegto juridisko palīdzību 65 EUR (sešdesmit piecus *euro*). Noteikt termiņu šo izdevumu labprātīgai samaksai 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pilna sprieduma pieejamības datums: 2017.gada 3.februāris.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā, sūdzību vai protestu iesniedzot Talsu rajona tiesā.

Tiesnesis A.Feldmanis